

ПРОБЛЕМАТИКА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ ШВЕЙНОЇ ГАЛУЗІ НА БАЗІ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ

«Найголовнішим багатством країни є людина. Державі лише потрібно створити основу для розквіту таланту людей», ця цитата Маргарет Тетчер як найкраще відкриває дискусію на тему публічно-приватного партнерства в освіті, в економічній співпраці, розкриває потенціал та глибину соціального партнерства. Вважаємо, що економіка країни має гармонійно розвиватися по галузях за наявності кваліфікованого галузевого управління промисловістю. Розв'язання кадрових питань потребує чіткого розуміння: скільки і яких кадрів потребує галузь, специфіку підприємств, ефективність їх підготовки та багато іншого, що відчують саме виробники. Співпраця між державою та бізнесом є важливим фактором успіху національної економіки, світовий досвід демонструє, що вся система працює ефективно, коли інтереси цих обох сторін збігаються.

Для дослідження проблематики творення професійної компетентності майбутніх КРШП на засадах ППП у науковій літературі, проведемо теоретичний аналіз психолого-педагогічної та науково-методичної літератури – для виявлення стану теми дослідження, визначення її основних тенденцій розвитку на основі досвіду впровадження ППП в Україні та світі.

Аналіз наукового доробку українських та зарубіжних учених свідчать, що дотепер у професійній педагогіці результати досліджень на тему формування професійної компетентності КРШП на базі ППП у ЗП(ПТ)О розглядаються лише в окремих статтях на фоні об'єктивної потреби сучасного ринку швейної промисловості у висококваліфікованих фахівцях. Відсутність в стандартах П(ПТ)О швейного профілю професійної компетентності освітніх результатів та навчально-методичного забезпечення для її формування, досі залишається не вирішеними. Це ускладнюється багатьма протиріччями, які необхідно вирішити., між:

- об'єктивною щоденно зростаючою потребою сучасного ринку швейної промисловості у фахівцях, які володіють високим рівнем сформованості професійної компетентності – та недостатньою організацією у ЗП(ПТ)О необхідних для цього педагогічних умов;
- необхідністю удосконалення змісту професійної освіти майбутніх КРШП – та низькою залученістю роботодавців до розроблення стандартів і освітніх програм;
- важливістю розробленості на базі ППП науково обґрунтованої методики, яка б сприяла утворенню професійної компетентності КРШП в процесі професійної підготовки.

Швейне виробництво є однією з основних підгалузей легкої промисловості, швидкі темпи зростання автоматизації та механізації виробничих процесів якої, зумовлюють підвищення вимог до загальноосвітнього рівня робітників, зайнятих у галузі. Дидактичне підґрунтя формування професійної компетентності майбутніх КРШП складають праці І. Гриценко [3, с. 23], Л. Денисенко, О. Дубницької [4, с. 247], О. Єжової [5, с. 59], Г. Комісарової [6, с. 90], Л. Короткової [7, с. 134], Г. Однорог, І. Попович, В. Полуротова, І. Радченко, Я. Шугайло, Н. Фадєєвої, Ф. Якименко та ін.

Стан професійної підготовки робітників швейної галузі залежить від зусиль та педагогічного таланту викладачів та майстрів виробничого навчання ЗП(ПТ)О, у засвоєнні здобувачами освіти спеціалізованих знань, навичок, компетенцій та здатності адаптуватися до умов виробництва. Висвітлення тем, пов'язаних із формуванням професійної компетентності викладачів і майстрів виробничого навчання у ЗП(ПТ)О швейного профілю, розвитку їх культури та професійної майстерності були досліджені в наукових дослідженнях Т. Бикової та М. Івашенко [1, с. 38], Т. Васенко, І. Медведенко та О. Дьолог [9, с. 204], Л. Коваль, С. Нечіпор [10, с. 27], В. Радкевич [11, с. 12], Н. Сиско, Є. Царевої [12, с. 20].

Організаційно-педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх КРШП розглядаються в контексті персоніфікації та максимального використання в освітньому процесі сучасних комп'ютерних технологій. Так науковий інтерес становлять праці з організації навчання, педагогічних умов, методичного забезпечення, використання комп'ютерних технологій в закладах П(ПТ)О швейного профілю Шелудько Е., Завгородньою М., розроблення електронних посібників з професій швейного виробництва Царева Є. використання комп'ютерних технологій під час підготовки фахівців Столярова В. Галузеве спрямування професійної підготовки повинно узгоджуватись із вимогами регіонального ринку праці. Сучасні інноваційні виробництва передбачають наявність у кваліфікованих робітників відповідних компетенцій. Формування професійної компетентності майбутніх КРШП нерозривно пов'язане з урахуванням перспектив модернізації даного промислового сектора є актуальною темою для системи професійної освіти (Маргасова В. та Сіренко К. [8, с. 54].

Результати вивчення досвіду професійної підготовки фахівців швейного профілю в країнах, де історично розвинута галузь легкої промисловості зокрема Китайській Народній Республіці, Індії, Туреччині- Хуерпінг Ву & Үіқун Үе, Suraj Vaidya, М. Tansen, В. Pokhrel, Latham, Michael. (2010), Vangen S., Kivleniece I., Quelin B.V., Nuxham C. [2, с. 180] дали змогу виокремити такі тенденції:

- налагоджений механізм участі державних структур в освітньому процесі;

- тісний зв'язок змісту теоретичного навчання і практичної підготовки;
- пріоритетність професійного навчання на робочому місці;
- активна участь асоціацій підприємців у плануванні, реалізації, контролі, а інколи й у фінансуванні самої підготовки;
- визначений сучасними виробничими потребами зміст професійного навчання;
- гнучка модульна структура змісту навчальних програм.

Позитивний досвід економічно розвинутих країн може бути корисним для вітчизняної системи професійної підготовки кваліфікованих робітників з високим рівнем професійної компетентності.

Висновок: підвищення ефективності та конкурентоспроможності швейної галузі, можливо завдяки фахівцям з високим рівнем професійної компетентності; реалізація цієї стратегії здійснюється через вдосконалення механізму ППП, посилення взаємодії між державним та приватним сектором, органами державної влади та органами місцевого самоврядування для проведення необхідних реформ.

Список використаних джерел

1. Бикова Т.Б., Іващенко М.В. Методико-теоретичні особливості засвоєння майбутніми майстрами виробничого навчання нових технологій швейного виробництва. *Професійна освіта: методологія, теорія та технології*. 2017. Вип. 6. С. 54-71.
2. Виноградська Г. Стратегії ДПП для розвитку людського капіталу в професійній освіті галузі легкої промисловості країн Південної Азії. *Інноваційна професійна освіта*. 2023. Том 2, № 9. С. 178-183.
3. Гриценко І.А. Педагогічні умови організації виробничого навчання учнів ПТНЗ швейного профілю: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти / І.А. Гриценко. К., 2007. 23 с.
4. Дубницька О.М. Компетентісно-інтегративний підхід до формування професійної підготовки фахівців швейного профілю. *Нові технології навчання: наук.-метод.зб.* / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України, Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки. Київ, 2013. Вип. 76. С. 46-250.
5. Єжова О.В. Теорія і практика створення прогностичних моделей підготовки кваліфікованих робітників швейної галузі: монографія / за ред. М. В. Анісімова. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2016. 472 с.
6. Комісарова Л.О. Розвиток технологічної культури майстрів виробничого навчання професійно-технічних навчальних закладів швейного профілю: автореф. дис. канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». Київ, 2012. 20 с. 90.
7. Короткова Л. Педагогічні умови створення професійних стандартів швейного профілю на основі компетентісного підходу : автореф. дис. канд. пед. наук : 13.00.04 / Короткова Ліна Ігорівна ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проф.-техн. освіти. К., 2012. 19 с.
8. Маргасова В.Г., Сіренко К.Ю. Державне регулювання інноваційного розвитку легкої промисловості в умовах трансформаційних змін в економіці України. *Бізнесінформ*. 2013. № 5. С. 54-60.
9. Медведенко І.С., Дьолог О. Значення технологічної виробничої практики в умовах виробництва у становленні та вдосконаленні професійної майстерності майбутніх педагогів птнз швейного профілю. *Педагогічні науки*. 2018. Вип. 139. С. 172-179.
10. Нечіпор С. Компетентісний підхід до підготовки кваліфікованих робітників швейного профілю. *Професійно-технічна освіта*. 2010. № 4. С. 27-30.
11. Радкевич В.О. Соціальне партнерство як чинник розвитку ПТНЗ в регіоні. *Професійно-технічна освіта*. 2004. №2. С. 12-13.
12. Царьова Є.С. Організація трудової дисципліни в ПТНЗ. *ПрофтехОсвіта*. 2014. № 3 (63). С. 19-22.

Анотація. Виноградська Г. Проблематика формування професійної компетентності фахівців швейної галузі на базі публічно-приватного партнерства у науковій літературі. *Результати аналізу наукового доробку українських та зарубіжних учених свідчать, що дотепер у професійній педагогіці результати досліджень на тему формування професійної компетентності працівників швейного профілю (далі КРШП) на базі публічно-приватного партнерства (далі ППП) у закладах професійної освіти (далі ЗП(ПТ)О розглядаються лише в окремих статтях на фоні об'єктивної потреби сучасного ринку швейної промисловості у висококваліфікованих фахівцях.*

Ключові слова: професійна компетентність, література про ППП в швейній галузі, кваліфіковані кадри швейної галузі, формування компетентності.

Abstract. Vynogradska G. The topic of formation of professional competence of garment industry specialists based on public-private partnership in scientific literature. *The results of the analysis of the scientific work of Ukrainian and foreign scientists show that until now, in professional pedagogy, the results of research on the topic of the formation of professional competence of qualified workers of the sewing profile (hereinafter KRSHP) on the basis of public-private partnership (hereinafter PPP) in vocational education institutions (hereinafter ZP(PT)O) are considered only in separate articles against the background of the objective need of the modern garment industry market for highly qualified specialists.*

Keywords: professional competence, literature on PPP in the sewing industry, qualified personnel of the sewing industry, formation of competence.